

get nyt en definition af, hvornår der indtræder litispændens, dvs. hvornår en sag skal anses for anlagt med den virkning, at en tilsvarende sag mellem de samme parter ikke kan anlægges i en anden medlemsstat (artikel 30). Hensigten med bestemmelsen er at tage højde for forskellene i medlemslandenes retssystemer med hensyn til, hvornår litispændens indtræder, da nogle retssystemer f.eks. anser stævningens indgivelse til retten for afgørende i relation til sagsanlæg, mens andre lægger vægt på tidspunktet for forkyndelse for sagsøgte. De øvrige bestemmelser svarer stort set til reglerne efter EF-domskonventionen.

3.4. Forordningens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

Kapitel III i forordningen indeholder regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, som er truffet i en anden medlemsstat.

Reglerne om anerkendelse findes i forordningens artikel 33-37, mens reglerne om fuldbyrdelse findes i forordningens artikel 38-52. »Retsafgørelser« omfatter i henhold til forordningens artikel 32 enhver afgørelse truffet af en ret uanset betegnelsen, herunder dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre. Rettens beslutning om fastsættelse af sagsomkostninger er ligeledes omfattet.

Det følger af parallelaftalen mellem Fællesskabet og Danmark, at i sager om underholdspligt omfatter udtrykket »ret« også de danske administrative myndigheder (parallelaftalens artikel 2, stk. 2, litra c), hvilket svarer til EF-domskonventionens regler.

Som efter EF-domskonventionen er det hovedreglen, at retsafgørelser truffet i en anden medlemsstat uden videre anerkendes, dvs. at afgørelsen har retskraft, uden at anerkendelseslandet prøver den dømmende rets kompetence og sagens realitet. Bestrides det, at afgørelsen skal anerkendes, kan retten i anerkendelseslandet prøve, om der foreligger grunde til at nægte anerkendelsen, jf. nedenfor. Retten kan derimod ikke prøve sagens realitet, dvs. om afgørelsen materielt er rigtig.

En retsafgørelse truffet i en medlemsstat kan fuldbyrdes i en anden medlemsstat, når afgørelsen er erklæret for eksigibel i fuldbyrdelsesstaten ved en særlig procedure – den såkaldte *eksekuturprocedure*.

Forordningens regler om eksekuturproceduren er revideret og forenklet på visse punkter i forhold til EF-domskonventionen. Som de væsentligste ændringer kan nævnes, at eksekuturproceduren i første instans er begrænset til en rent formel prøvelse, der ikke omfatter en stillingtagen til, om der foreligger en grund til at nægte anerkendelse. Dette kan alene præ-

ves i appelinstanten. Appelreglerne er blevet forenklet, og endelig er domsstatens attestation til brug for fuldbyrdelse i en anden stat blevet standardiseret, jf. standardformularerne i forordningens bilag V og VI.

3.4.1. Anerkendelse

Forordningens bestemmelser om anerkendelse svarer i alt væsentligt til EF-domskonventionens regler. Forordningen indeholder én forpligtelse til uden videre at anerkende en retsafgørelse truffet i en medlemsstat (artikel 33). Anerkendelsen indebærer, at retsafgørelsen tillægges retskraft, hvilket bl.a. medfører, at retsafgørelsen skal lægges til grund i andre retssager, og at en ny retssag om samme spørgsmål mellem de samme parter ikke kan anlægges.

Bestrides det, at afgørelsen skal anerkendes, kan en berettiget part efter en eksekuturprocedure få rettens afgørelse af, om retsafgørelsen skal anerkendes. Såfremt anerkendelse gøres gældende under en verserende sag, er denne ret dog kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse, hvis det har betydning for rettens afgørelse af den verserende sag.

Forordningen, navnlig artikel 34-35, angiver udtømmende, i hvilke tilfælde retten kan nægte at anerkende en retsafgørelse truffet i et andet medlemsland. Artikel 36 fastslår, at den udenlandske retsafgørelse i intet tilfælde kan prøves i realiteten, dvs. om afgørelsen materielt er rigtig.

Efter artikel 34 kan der ikke ske anerkendelse, såfremt anerkendelsen åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, hvor den gøres gældende. Ordet »åbenbart« er nyt i forhold til EF-domskonventionen.

Anerkendelse kan endvidere ikke ske, såfremt sagsøgte er dømt som udeblevet, uden at stævningen er forkyndt i tide og på passende måde, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om vedkommende havde mulighed for at gøre det. Tilføjelsen om, at sagsøgte skal have taget skridt til at anfægte retsafgørelsen, hvis vedkommende havde mulighed for at gøre det, er ny i forhold til EF-domskonventionen.

Endelig kan anerkendelse ikke ske, hvor retsafgørelsen er uforenelig med andre tidligere truffene retsafgørelser mellem samme parter. Som følge af forordningens litispændens-regler, jf. pkt. 3.3 ovenfor, burde dette kun sjældent kunne forekomme i praksis.

En bestemmelse i EF-domskonventionen (artikel 27, stk. 4), hvorefter anerkendelse kan nægtes, såfremt retten i domsstaten ved sin afgørelse har afgjort visse præjudicielle spørgsmål af person-, familie- eller arveretlig karakter, er ikke medtaget i forordningen.